

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНА ТА ПРОФЕСІЙНА ПСИХОЛОГІЯ»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тодорова Ірина Степанівна
к.психолог.н., доцент
доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-097-550-6964
Електронна адреса	todoro@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.culture.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних та практичних знань щодо змісту, принципів та психологічних закономірностей освітнього процесу; усвідомлення закономірностей професійного становлення особистості; формування здатності виявляти, аналізувати та вирішувати психологічні проблеми, що виникають в освітньому процесі та у професійній діяльності.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання та захист практичного завдання; обговорення матеріалу занять; розв'язання навчальних задач та кейсів; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з практичної психології особистості та соціальної психології
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РНЗ.Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести	ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>проблемно-тематичну дискусію.</p> <p>PH5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>PH7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.</p> <p>PH8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.</p>	<p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.</p> <p>СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.</p> <p>СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Педагогічна психологія		
<p>Тема 1.1. Предмет, завдання та історія становлення педагогічної психології.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - розробка проекту психологічної служби закладу освіти або організації (ціль, завдання, напрями роботи).</p>
<p>Тема 1.2. Психологія навчання.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - формулювання завдань, питань до теми навчальної дисципліни (за вибором), які б спонукали студентів виконувати різні навчальні дії: а) порівняти факти, що вивчаються; б) класифікувати явища чи предмети; в) конкретизувати положення; г) відтворити вивчений матеріал; д) узагальнити наведені факти; е) систематизувати правила, закономірності.</p>
<p>Тема 1.3. Психологія учіння.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - вивчення у складі студентської дослідної мікрогрупи порівняльних характеристик навчальної діяльності студентів, які мають високі та низькі показники успішності, а саме: встановлення причини різних результатів навчання за допомогою комплексу діагностичних методів; розробка програми корекції неуспішності навчання для одного з досліджуваних студентів; оформлення результатів проведеного дослідження та програми корекції неуспішності навчання студента у вигляді письмового звіту.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 1.4. Психологія виховання.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - на основі критеріїв та показників моральної вихованості розробити програму спостереження за поведінкою людини для визначення рівня її вихованості.
Тема 1.5. Психологія виховного впливу.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми; поточна модульна робота	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - розробка сценарію проведення виховного заходу, спрямованого на розвиток психологічної культури та збереження психічного здоров'я здобувачів освіти, працівників організації. Для неформальної освіти: «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти» : Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MON+AB101+2019_T2
Модуль 2. Професійна психологія		
Тема 2.1. Предмет, завдання та методи професійної психології.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - складання професіограми для однієї зі спеціальностей ЗВО (на вибір студента).
Тема 2.2. Психологія суб'єкту праці.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - складання програми діагностики та профілактики одного з видів професійної деформації особистості (перфекціонізму, трудоголізму або прокрастинації).
Тема 2.3. Професійна придатність та самовизначення особистості.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - визначення типу професійної спрямованості за опитувальниками Дж. Холланда та Є. Клімова, проведення порівняльного аналізу результатів.
Тема 2.4. Психологія професійної педагогічної діяльності.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - оцініть рівень сформованості в себе елементів педагогічної майстерності, проаналізуйте відповідність сучасного стану розвитку власної особистості вимогам професії, визначте мету самовиховання, розробіть програму професійного самовдосконалення.
Тема 2.5. Психологічні стани людини та безпека праці.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; захист виконаного домашнього завдання; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; завдання самостійної роботи; тестування з теми; поточна	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання домашніх завдань: - складання ментальної мапи понять та основних положень теми; - розробка програми дослідження мотиваційного потенціалу роботи за спеціальністю. Для неформальної освіти «Життєстійкість молоді в

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	модульна робота.	умовах криз»: Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/course/

Інформаційні джерела

Основні

1. Власенко І.А., Фурман В.В., Рева О.М., Канюка І.О. Психологічне здоров'я студентської молоді. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 224 с.
2. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати : Метод. рекомендації. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2022. 52 с.
3. Карамушка Л. М., Бондарчук О. І., Грубі Т. В. Методики дослідження перфекціонізму, трудоголізму та прокрастинації особистості : методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Аксиома», 2019. 80 с.
4. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80>
5. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
6. Новікова Ж. М. Педагогічна психологія : навч. посіб. Львіва, «Львівська політехніка», 2022. 148 с.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню) / Прийняття від 16.11.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20#Text>
8. Про методичні рекомендації "Перша психологічна допомога. Алгоритм дій". Лист МОН України від 04.04.2022 № 1/3872-22 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1387729-22#Text>
9. Психологія праці: навч. посібник / за ред. Є. Л. Скворчевської; Харків, Держ. біотехнол. ун-т. 2022. 160 с. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та інші. Київ, Каравелла, 2023. 400 с.
10. Робочий зошит з психології: методичний посібник / Укладачі: Бутузова Л., Дмитрієва С., Максимець С. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 136 с.

Додаткові

1. Гончаренко Я., Діденко М., Карамушка Т. та ін. Робота-турбота: Як зберегти ментальне здоров'я працівників. Поради для роботодавців / за заг. ред. М. Діденко. Київ : ГО «Точка опори ЮА», 2023. 64 с.
2. Коқун О. М., Мельничук Т. І. Резилієнс-довідник: практичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. 25 с.
3. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко, В. І. Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.
4. Методики психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах війни : практич. посіб. / В. Г. Панок; В. В. Рибалка, С. К. Шандрук та ін.; за наук. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2023. 212 с.
5. Todorova I. S. Psychology: textbook for the students of the higher educational establishments with the English language of instruction. Poltava: PUET, 2016.

Електронні ресурси

1. Актуальні проблеми охорони психічного здоров'я українського народу у воєнний і повоєнний час: Матеріали методологічного семінару НАПН України 16 листопада 2023 року: Зб. матеріалів // За ред. В.Г. Панка. Київ: Педагогічна думка, 2023. 405 с. (електронне видання) https://lib.iitta.gov.ua/738128/1/1_%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%80.pdf

2. Безпечність освітнього середовища для психічного здоров'я здобувачів вищої освіти : рекомендації щодо забезпечення / підготувала Тодорова І.С. Полтава : ПУЕТ, 2023. 53 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13553>

3. Діалог та медіація: Шлях до порозуміння. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MEDIATE101+2020_T1

4. Життєстійкість молоді в умовах криз: Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/course/

5. Мілютіна К. Л. Баланс в умовах невизначеності : робочий зошит для самопомоги / Київ: ГО «МНГ», 2022. 92 с.
<https://ir.library.knu.ua/server/api/core/bitstreams/d2d84bd4-42a0-41ca-8c26-2c08be9d294a/content>

6. Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MON+AB101+2019_T2

7. Психологія стресу та способи боротьби з ним. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KUBG+Psy101+2014_T1

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Педагогічна та професійна психологія», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>)..
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

[Положення про повторне навчання](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти;](#)
[інфографіка](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна
------------	-------------

	кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (9 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (9 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни